

Eesti võistkond – Põhja- ja Baltimaade hõbe!

Kui enamuse eestlaste mõtted hakkasid jaanipäeva suunas liikuma, sõitis kestvusratsutajate seltskond üle lahe Soome, et võistelda Jämsäs, Himose suusamägede kandis, Põhja- ja Balti riikide meistrivõistlustel. Eelmisel aastal Taanis võitis Eesti võistkond kolmanda koha.

TEKST: ANNE ROHTLA, FOTOD: KALLI KALBRE ja HANNA ROHTLA

Soomlased andsid võistluse kohta Facebookis infot juba varakult. Lisaks juhendile, stardinimekirjadele, rajaprofiilidele ja -kaartidele sai sealt teada, et itaallased, kes annavad välja ajakirja *Endurance in the world* ja võistlust kajastama tulevad, olid kolme klassi võitjatele välja pannud uhked kestvusratsutamise kiivrid; et ajavõtustusüsteemiga õnnestus kohale kutsuda Harald Grinschgl; et võistlejad saavad teele kaasa GPS seadmed, mille abil saab võistluspaigas ekraanilt nende teekonda jälgida.

Raja kohta hoiatati juba varakult, et see pole kerge. Eelmise aasta Soome meistrivõistlused peeti samas kohas 100 km distantsil. Juba siis olid paljud võistlejad raskustes ja tõdeti, et need, kes lõpuni jõudsid ja tulemus said, on juba tegijad. Paljudele võistlejatele tegi olukorda keeruliseks ka see, et napp kuu aega varem toimusid oma maa meistrivõistlused Eestis ja Rootsis. Rootslastel oli distants 160 km, meil Kurgjärvel 120 km. Nii mõnelgi hobusel oli eelmine võistlus veel jalgedes.

Stardinimekirjas võis leida paljude Põhjamaade parimate ratsutajate nimesid: Olaug Espeli Carstensen ja Tonje Danielson Norrast, Maria Hagman Eriksson, Annelie Eriksson Rootsis,



Eestlased hõbedaga (vasakult): Anne Rohtla, Heigo Rohtla ja Egle Kalev.

Joona Mickelsson Soomest – kõik nad on võistelnud EM-del ja MM-idel.

Joonal on küll treenimine veidi lünklik olnud pika sõjaväeteenistuse ja selle järgnenud südamelihase põletiku tõttu. Nüüd on tal tervis korras ja lisaks võistlemisele tegeleb ta Ungaris kestvusratsutamiskeskuses treeninglaagrite korraldamisega.

Eestlastest kuulusid täiskasvanute meeskonda Heigo ja Anne Rohtla Wieruzsel ja Jethrol ning Egle Kalev

Memphisel. Meie praegune parim paar Kairit Kalbre ja Baltimor olid otsustanud ette võtta noorte võistluse 80 km distantsil, mis arvestades nende plaani võistelda suve lõpul Belgias noorte EM-il, tundus olevat üpris mõistlik.

Võistkond koosnes ametlikult neljast liikmest, nendest kolme tulemus läks arvesse. Seega tuli meil kõigil püüda miinimumprogrammiga vähemalt edukalt lõpetada. Liigsete riskide



võtmise oleks lõppenud nii individuaalse kui ka võistkondliku ebaõnnestumisega. Kokku oli Põhja- ja Balti riikide meistrivõistlustel (PBMV) CEI2*123 km stardis 14 võistluspaari. Lisaks võistles üks noormees Venemaalt 123 km noorteklassis. Noorte CEI1* 84 km distantsist võttis osa kuus võistluspaari – lisaks Kairitile Eestist veel Siim Laur Ecuador Baffil, Merilin Kalbre Kilvetil ning võistlejad Norrast, Rootsist ja Soomest. Ines Beilmann võistles Pleyonil täiskasvanute 84 km distantsil.

Reede õhtupoolikul toimus esimehe veterinaartülevaatus võistlusareenil Morvas, turismitalus. Lisaks veterinaarja hooldusaladele oli seal suur telk publikule ja ametnikele, koplid hobustele, telkimisruumi neile, kellele kohti tubades ei jätkunud ja kes ei soovinud ööbida 12 km kaugusel Himose puhkemajakeses.

Ülevaatusel oli tore tõdeda, et seekord oli kohal mitu Eesti FEI kategooria ametnikku: veterinaarid Kätlin Leisson ja Kaido Puusepp, kohtunik Katrin Liiv ning *stewart* Kalli Kalbre. Üks veterinaari kirjutajatest oli eestlanna Karoliine Aun. Ülejäänud ametnikud olid Põhjamaadest. Kuigi Taanist seekord võistlejaid polnud, olid sealsed ametnikud kenasti kohal. Põhjamaade võistluste reeglid näevad ette, et iga maa saadab oma kuludega kohale vähemalt kaks ametnikku. Kahjuks teisi Baltimaid lisaks Eestile selles ringis veel ei osale. Ehk Leedu ühel ilusal päeval...

Sponsorite soovil tehti pärast veterinaartülevaatus ühispilet kõigist klassidest. Täiskasvanute 123 km 15 hobust moodustasid pika rea. Mulle oleks rohkem meeldinud, kui see pilt oleks tehtud pärast võistlust. Väsinud Jethro käitub teiste hobuste keskel tunduvalt meeldivamalt.

Tall, kuhu hobused majutatud olid, asus 3 km kaugusel. Seal toimus hommikul kell 6 ka start. Päike säras juba taevas ja ilm oli parasjagu soe. Hobused suundusid esimesele 40 km rigile. Jethro soostus traavile jääma alles siis, kui teda nii mõnigi kilomeeter veennud olin. Õnneks on ta juba nii palju võistelnud hobune, et aimab, mis teda ees ootama hakkab. Adrenaliini vastu ei aita aga ka väga pikaaegne kogemus.

Raja esimesel poolel jõudsin just mõelda, et näed, on raske küll ja mägesid palju, aga õnneks ei ole rada eriti tehniline: põhiliselt sileda pinnaga kruusa- ja liivateed. Aga siis hakkas järjest rohkem katsumusi tulema. Tulime mööda metsarada, mis lõppes metsateega ristumisega, millele jõudmiseks tuli läbi kraavi ronida. Seal aga ei ühtegi märki. Ratsutas siis kõik see mees veidi ühes suunas – ei midagi, siis puntratantsu meenutav ümberpöör ja veidike teises suunas. Ikka ei midagi. Tagasi esimese variandi juurde, nüüd juba veidi kaugemale. Seal algasidki märgid õnneks uuesti. Ilmselt oli mõni kratt nende kallal omavoli tarvitanud.

Kõik jooksikud ja mahajääjad said

kokku. Ja edasi tuli metsaradasid järjest rohkem. Näha oli, et norrakatele ja rootslastele on sellised kitsad kivised vingerdavad metsateed harjumuspärased. Nende hobused teadsid ise, kuhu oleks oma jalgu tark panna, ilma et tempot eriti mahagi oleks võtnud. Meiesugune sileda maa rahvas pidi seal kõvasti vaeva nägema, et mitte põlvi vastu puid taguda ja hobusele sobiv tempo kätte näidata. Võtsin oma sõnad raja tehnilisuse kohta tagasi.

Teine ring oli 33 km pikk ja esimesest veel kraadi võrra raskem. 80 km sõitjatel seda ringi läbida ei tulnud. Kolmas ring oli piisavalt raske, sest väsimus hakkas ligi hiilima. Viimase 19 km ringi kohta ütles koraldaja Tanja Lampnen, et see on kerge, ainult lõpus on üks mägi. Nojah, päris nii see siiski polnud. Selles mõttes, et mägi oli küll, aga sellele eelnes veel korralikult mäginen raja algusosa ja lõpuosas väga karm allatulek.

Et Jethro traav viimasele ringile eelnenud veterinaarkontrollis näitas märke tagaosa kangusest ja meile jätkamise luba anti natuke kahtleva näoga, otsustasime riski vältimiseks sõita viimase ringi vaid kerges traavis. Lootus oli, et ehk selline liikumine aitab piimhapet lihastest välja viia ja lõputraav niiviisi parem välja näeb. Lisaks jooksime kõik raskemad tõusud käekõrval. Ühe eriti jäsu ja pika laskumise tulime lausa käekõrval sammus.

Tuli kahetsust tundes paar võistlejat



< Eesti noored enne starti: Siim Laur ja Ecuador Baff, Kairit Kalbre ja Baltimor ning Merilin Kalbre ja Kilvet.

Alumisel pildil 123 km võitjad: Maria Hagman Eriksson ja Power, Olaug Espeli Carstensen ja Al Thaka Mellemgard ning Tonje Danielson ja Chalaya.

endast mööda lasta. Üks minejatest oli ka Egle Kalev seitsmeaastasel Memphisel. Tema noor hobune oli lõpuringiks nii palju jõudu säästnud, et sõitis kõigist teistest kiirema aja ja tuli lõppkokkuvõttes neljandaks. Kuna ka üks norralanna, kellega palju maad koos sõidetud sai, meist ette



jõudis, jäid meile kohtadeks kuues ja seitsmes.

Väike segadus tekkis lõpus. Finišijoon oli rajaga diagonaane. Mina seda tähele ei pannud – nii kui märgist ja punasest lipust mööda sain, hüppasin hobuse seljast maha. Vist sentimeetri olin üle liini saanud. Edaspidi püüan tähelepanelikum olla ja ka valge lipu asukoha fikseerida. Muidu ei ole lõpukiirendusest mingit kasu. Igatahes meie ettevaatlikkus kandis vilja – mõlema hobuse, Jethro ja Wierusze traav oli veterinaaride meelest sobilik ja endalegi tundus hobuste liikumine täiesti kena.

Norralased olid seekord küll võitmatud, kuid rootslastel nii hästi ei läinud. Eesti võistkond tuli teiseks ja nemad kolmandaks. Siin mängis oma osa kindlasti kuu aega tagasi toimunud 160 km meistrivõistlus. Kindlasti ei oodanud rootslased Soomes nii rasket rada.

Soomlastel on palju hobuseid sel aastal vigastustega kimpus ja rajale oli neid tulnud samuti vaid kolm. Kaks neist kahjuks erinevatest veterinaarkontrollidest edasi ei pääsenud. Nii oli soomlastel ainult üks lõpetaja, 66-aastane härrasmees Olli Tahkokallio hobusel Alea. Positiivsed soomlased oskasid ka sellest röömu tunda – õnnelik lõpetaja heideti peale vetkontrolli sillalt tiiki.

Noorte võistluse võitis tasavägises võitluses Ellen Annette Gutubakken. Kairit sai teise koha ja võidukiiver läks Norrasse. Tublilt neljandaks tuli Kairiti noorem õde Merilin Kalbre, kes seekord sõitis Kilvetil. Siim Lauril ja Ecuador Baffil läks õnnetult: peale finišeerimist leiti liikumises ebapuhust ja võistlus lõppes tulemuseta.

Kolme esimest PBMV võitjat autasustati kohe varsti peale viimast vetkontrolli. Kõik ülejäänud said oma autasud ja võistkonnad medalid kätte autasustamisteremoonial, mis peeti piduliku õhtusöögi ajal. Sponsoreid oli palju ja esimesed said suured

Tulemused

PBMV CEI2* 123km

1. Maria Hagman Eriksson	Power	Rootsi	7:29.47	16,408 km/h
2. Olaug Espeli Carstensen	Al Thaka Mellemgard / Norra		7:29.55	16,403 km/h
3. Tonje Danielson	Chalaya	Norra	7:46.57	15,805 km/h
4. Egle Kalev	Memphis	Eesti	8:18.32	14,803 km/h
5. Mariann Seglem	Mynt	Norra	8:24.32	14,627 km/h
6. Heigo Rohla	Wierusz	Eesti	8:45.36	14,041 km/h
7. Anne Rohla	Jethro	Eesti	8:45.37	14,041 km/h
8. Camilla Kvarnström	Sokrates	Rootsi	9:52.57	12,446 km/h
9. Pia Eriksson	Bwuagadugo	Rootsi	9:56.01	12,382 km/h
10. Olli Tahkokallio	Alea	Soome	10:00.47	12,284 km/h

Viis võistlejat jäid tulemuseta.

CEI JYR2* 123 km

Ivan Vorizhtsov	Koda	Venemaa	8:46.16	14,023 km/h
-----------------	------	---------	---------	-------------

PBMV CEIJYr1*80 km

1. Ellen Annette Gutubakken	Sr Spirit	Norra	4:47.36	17,524 km/h
2. Kairit Kalbre	Baltimor	Eesti	4:47.37	17,523 km/h
3. Fannie Eriksson	El Charimo	Rootsi	4:47.38	17,522 km/h
4. Merilin Kalbre	Kilvet	Eesti	5:57.10	14,111 km/h

Kaks võistlejat tulemuseta.

CEI1* 80 km

Ines Beilmann	Pleyon	Eesti	5:57.12	14,110 km/h
---------------	--------	-------	---------	-------------

sületäied auhindu. Tehti teatavaks *Best Condition* võitjad hobused. Nendeks olid Power (Maria Hagman Eriksson) ja Baltimor (Kairit Kalbre). Õhtut olid sisustama kutsutud kaks muusikut, kellest lauljanna, nagu meie üllatuseks selgus, oli eestlanna Piret.

Järgmisel, 2013. aastal on Põhja- ja Baltimaade meistrivõistluste korraldamise järg eestlaste käes. Võistlus toimub 24.-26. mail Kurgjärvel. Igatahes taanlased on Haanjamaa väisamise juba oma plaanidesse võtnud.

Pühapäeval peeti samal rajal rahvuslikku võistlust. Eestlastest võtsime 50 kilomeetrise distantsi ette kahekesi, Marian Kikas hobusel Jalizsko ja mina Jalizza Adamasel. 50 km andsid kokku täpselt kaks viimast 31 ja 19 kilomeetrised ringid. Need olid küll kergemad kui esimesed, kuid viieaastastele noortele hobustele päris rasked.

Võistlesime klassis, kus tuli saada tulemus vahemikus 10-15 km/h. Meie kvalifitseerumiseks vajalik tulemus on 12-16 km/h. Lisaks oli nõutud pulss 56 lööki/min, meil oleks sellise distantsi puhul piiriks 60 lööki/min. Seega tuli täpselt arvestust pidada, et kõik klapiks.

Lootsime, et Soomes saaksid hobused ratsutada suurema startijate arvuga võistlusel ja uusi kogemusi omandada. Kahjuks oli võistlejaid stardis vaid neli. Lisaks meile, kahele eestlasele, veel Tonje Danielson Norrast, kes ka teist päeva võistlemas oli, ja Sanna Nieminen kahekümne-



Marian Kikas hobusel Jalizsko ja Anne Rohtla hobusel Jalizza Adamas.

aastasel soome hobusel Kitkatuuli. Tonje tegi kvalifikatsiooni oma kahe-teistkümneaastasele võistluspausil olnud hobusele Kayo ox ning sõitis meile sobivast tempost kiiremini. Ka Kitkatulist ei olnud noortele hobustele tempomeistrina suuremat abi. Alles viimastel kilomeetritel tärkas temas teine noorus ning aitas meie juba üsna väsinud ja tüdinud öde-venda reipamalt liikuma.

Soomlased olid andnud võistlemisvõimaluse paljudele erineva tasemega hobustele ja ratsutajatele – rahvuslikke klasse oli alates 80 km-st kuni laste 2 km distantsini. Tõepoolest – see ei ole kirjaviga, üks null pole unustatud. Stardis olid pisikesed ponid pisikeste tüdrukutega. Emad jalgratastel olid küll ka



näppupidi ratsmete küljes, aga võistlus oli tõsine. Loodetavasti jääb kestvusratsutamispisik neile põnnidele verre ja neist saavad tulevikus tšempionid. ■

Tulemused 50 km:

1. Tonje Danielson	Kayo ox	14,6 km/h 3:24:58
2. Anne Rohtla	Jalizza Adamas	13,2 km/h 3:47:18
3. Marian Kikas	Jalizsko	13,2 km/h 3:47:19
4. Sanna Niemelä	Kitkatuuli	13,2 km/h 3:47:20